

AGDER
fylkeskommune

Årsmelding for råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder 2024

Innholdsfortegnelse

1	Innhold i årsmeldingen	3
2	Om rådet for personer med funksjonsnedsettelse	3
3	Sammensetning av rådet.....	4
4	Møter.....	5
4.1	Fellesmøter.....	5
4.2	Saker til behandling.....	5
4.2.1	Ordinære saker til behandling	6
4.2.2	Orienteringssaker	6
4.2.3	Eventuelsaker	7
4.2.4	Muntlige orienteringer.....	7
5	Aktiviteter og viktige politiske saker	8
5.1	Aktiviteter	8
5.2	Viktige politiske saker	11
5.2.1	TT-ordningen	11
5.2.2	Tannhelse	12
5.2.3	Skoleskyssordningen.....	12
5.2.4	Andre saker	12

1 Innhold i årsmeldingen

Årsmeldingen for rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder (forkortet «RPF») gir en oversikt over rådets arbeid og aktiviteter i 2024.

Det gis en oversikt over rådets medlemmer og rådets egne møter, samt møter eller arrangementer i regi av andre som rådets medlemmer har deltatt på.

I tillegg inneholder årsmeldingen en oversikt over de politiske sakene som ble behandlet i rådet i 2024.

Reglementet for rådet kan leses på fylkeskommunens nettsider:

<https://agderfk.no/politikk/fylkeskommunale-rad-og-forum/rad-for-personer-med-funksjonsnedsettelse/reglement-for-radet-for-personer-med-funksjonsnedsettelse-i-agder-fylkeskommune.65823.aspx> .

2 Om rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder er ett av tre medvirkningsorganer i fylkeskommunen som er lovpålagt gjennom kommuneloven § 5-12.

Rådet har ni medlemmer og tre varamedlemmer som er oppnevnt av fylkestinget, pluss to politiske varamedlemmer. Fire av medlemmene velges etter forslag fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), tre av medlemmene velges etter forslag fra Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), og to av medlemmene velges blant fylkestingets representanter.

Rådet peker selv ut leder og nestleder blant medlemmene i rådet. Valg av leder og nestleder gjøres ved flertallsvalg i rådet.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er et rådgivende organ for fylkeskommunen som har rett til å uttale seg i saker som angår personer med funksjonsnedsettelse. Rådet skal gi innspill til blant annet høringer og planer, og kan uttale seg i politiske saker som skal opp i andre utvalg, samt fremme saker på eget initiativ. Formålet med rådet er å bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse i kommunen og fylkeskommunen.

Rådet har eget budsjett, noe som bidrar til at rådet kan samarbeide med andre råd for personer med funksjonsnedsettelse i kommunene og fylkeskommunene. Budsjett- og regnskapsansvar er lagt til fylkesadministrasjonen. Rådet hadde i 2024 et budsjett på 525 000 kroner. Regnskapet viser at det ble brukt 520 666 kroner.

På lik linje med andre politiske organ i fylkeskommunen, blir saksdokumentene og protokollene til rådet gjort tilgjengelig på Agder fylkeskommune sine nettsider. Møtene blir ikke strømmet og kan derfor ikke sees i opptak på fylkeskommunens nettsider.

3 Sammensetning av rådet

For valgperioden 2024 – 2027 har rådet slik sammensetning:

Leder: Ingebjørg Amanda Godskesen (Pensjonistpartiet)

Nestleder: Freddy de Ruiter

Medlem: Marie Havåg Bjørnstad

Medlem: Hege Backstrøm Sandblost

Medlem: Johanne Ausel

Medlem: Tove Kristiansen

Medlem: Stian Brødsjø

Medlem: Knut Brox (Han ble i desember innvilget fritak fra sitt verv som medlem i rådet. Hans Magne Asmyhr ble utpekt som nytt medlem.)

Medlem: Sølvi Gjerdal Thomassen (Sosialistisk Venstreparti)

Varamedlem: Kristoffer Landgren Gundersen (Han ble i juni innvilget fritak fra sitt verv som varamedlem i rådet. Steinar Grøtteland ble utpekt som ny førstevara.)

Varamedlem: Irene Eriksen

Varamedlem: Astrid Tvedten

Varamedlem: Jorunn Aaselle Olsen (politisk vara, Pensjonistpartiet)

Varamedlem: Lætif Akber (politisk vara, Rødt)

Laila Maria Larsson fra tjenestetorget i fylkeskommunen har vært møtesekretær for rådet. Rådgiver Stine Norrøne Ask fra avdeling for samskaping og internasjonalisering i fylkeskommunens administrasjon har vært faglig koordinatorer mesteparten av 2024. På grunn av permisjon overtok rådgiver Manuel Birnbrich fra planavdelingen som midlertidig vikar fra oktober.

4 Møter

Det ble avholdt åtte møter i 2024. Møtene ble gjennomført på følgende datoer:

31.01.2024	Folkevalgtprogram (felles med alle rådene)
01.02.2024	Ordinært møte (første del felles med alle rådene)
03.04.2024	Ordinært møte
15.05.2024	Ordinært møte
25.06.2024	Ekstraordinært møte
10.09.2024	Ordinært møte
13.11.2024	Ordinært møte
14.11.2024	Rådenes felleskonferanse

De ordinære møtene ble gjennomført på fylkeshuset i Kristiansand (fra og med september i det nye fylkeshuset).

4.1 Fellesmøter

Rådene hadde felles folkevalgtprogram 31. januar og et felles møte om Regionplan Agder 2030 og regionale planer generelt 1. februar. Ordningen med felles møtedag for medvirkningsrådene og felles saksorientering ble forsøksvis avviklet våren i 2024. Ordningen med egne saksorienteringer i de enkelte rådene fungerte godt, og ble videreført høsten 2024.

Medvirkningsrådene i Agder fylkeskommune skal i henhold til sine reglement sammen arrangere en konferanse annethvert år. Reglementet gir ingen føringer på utformingen av denne. I 2024 besluttet medvirkningsrådene at konferansen skulle være intern for medvirkningsrådene for å følge opp folkevalgtopplæringen. Konferansen ble gjennomført i det nye fylkeshuset i Kristiansand 14. november. Hovedtema for konferansen var hvordan medvirkningsrådene kan arbeide godt sammen. Det var også innlegg om utfordringer for transungdommer, om aldersdiskriminering og om utenforskap, spesielt for personer med flerkulturell bakgrunn.

4.2 Saker til behandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse behandlet 20 ordinære saker og 7 orienteringssaker. I tillegg ble 34 saker behandlet under «eventuelt».

4.2.1 Ordinære saker til behandling

- 1/24 Råd for personer med funksjonsnedsettelse – konstituering
- 2/24 Høringsforslag - justering av Regionplan Agder 2030
- 3/24 "Mind the Gap" - Kvalitetsmelding for videregående opplæring 2023
- 4/24 Valg av nye medlemmer til Dagny Herlofson Hansens legat for valgperioden 2023-2027
- 5/24 Regional plan for fysisk aktive liv i Agder. Høring og offentlig ettersyn etter plan- og bygningsloven § 5-2 og 8-3
- 6/24 Evaluering av NAV ombudet i Agder fylkeskommune
- 7/24 Høringssvar fra Agder fylkeskommune til høring om revidering av retningslinjer og fordelingsnøkkel for utvidet TT-ordning
- 8/24 Utkast til årsmelding for rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder fylkeskommune 2023
- 9/24 Forespørsel om innspill til prosjektet "Inkluderende friluftsliv for alle i Agder - 2024-2027"
- 10/24 Suppleringsvalg for råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder 2024 – 2027
- 11/24 Årsmelding for råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder 2023
- 12/24 Handlingsplan for råd for personer med funksjonsnedsettelse 2024-2027
- 13/24 Regional plan for senterstruktur og handel i Agder. Endelig behandling etter annen gangs høring
- 14/24 Endelig vedtak av Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024–2027
- 15/24 Offentlig tannlegevakt i Agder fylkeskommune
- 16/24 Agder fylkeskommune sitt høringssvar på NOU 2024: 15 - En bedre regulert drosjenæring
- 17/24 TT-ordningen endring av kommunegrenser
- 18/24 Verbalforslag om levekår for personer med funksjonsnedsettelse
- 19/24 Endringer i folkehelseloven – høring
- 20/24 Regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024 - 2034. Endelig behandling etter høring

4.2.2 Orienteringssaker

- 1/24 Referatsaker 03.04.2024 - råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder
- 2/24 Orienteringssak nytt fylkeshus
- 3/24 Elev- og lærlingeundersøkelsene 2023
- 4/24 Svar på søknad om utvidet statlig TT-ordning for 2024
- 5/24 Orientering om status - tannbehandling i narkose
- 6/24 Referatsaker - Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder 10. september 2024

7/24 Referatsak - Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder 13.
november 2024

4.2.3 Eventueltsaker

Følgende saker ble behandlet av rådet under «eventuelt» i 2024. Listen under inneholder kun de sakene som ikke allerede er nevnt under «saker til behandling» og «orienteringssaker».

- Planlegging studietur til Oslo på høsten
- Forkortelse av rådsnavn (RPF)
- Representanter til felleskonferanse for medvirkningsrådene
- Taletid i fylkestinget
- Reiseregninger og møtegodtgjørelse
- Landskonferanse for de fylkeskommunale rådene for personer med funksjonsnedsettelse i 2025
- Uttalelse fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) om skoleskysstilbudet
- Ny representant fra FFO i rådet
- Henvendelse fra Norges Handikapforbund som ønsker brukerrepresentant i møtene med TT-operatør om klager
- Invitasjon til CRPD-konferanse i Kristiansand 2025
- Møtedatoer for rådet i 2025
- Budsjettinnspill fra rådet til fylkeskommunens handlings- og økonomiplan for 2025

4.2.4 Muntlige orienteringer

Rådet fikk totalt 25 muntlige orienteringer:

- Ulike orienteringer som en del av folkevalgtprogrammet, inkludert praktisk info
- Valg av nye medlemmer til Dagny Herlofson Hansens legat for valgperioden 2023-2027
- Rammer og føringer for fylkeskommunens tilskuddsordning til fysiske stedsutviklingsprosjekter 2024
- Frivillighetspotten
- "Mind the Gap" - Kvalitetsmelding for videregående opplæring 2023
- Nytt fylkeshus
- Regional plan for senterstruktur og handel i Agder

- Regional plan for fysisk aktive liv i Agder
- Tre orienteringer knyttet til fylkeskommunens tannhelsetjeneste (f.eks. narkoseberedskap)
- Tre orienteringer om TT-ordningen (f.eks. retningslinjer og fordelingsnøkkel for utvidet TT-ordning)
- To orienteringer fra Agder kollektivtrafikk (AKT), blant annet om ny billettordning
- Tre orienteringer om fylkeskommunens NAV-ombud, blant annet evaluering
- To orienteringer om prosjektet "Inkluderende friluftsliv for alle i Agder 2024-2027"
- Suppleringsvalg for råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Årsmelding 2023
- Ventetid for skoleskyss for de med spesielle behov
- Handlingsprogram for mobilitet

4.2.5 Taletid i fylkestinget

Medvirkningsrådene i Agder fylkeskommune har til sammen 60 minutters taletid på hvert fylkestingsmøte. I 2024 valgte rådet å ta opp følgende tema:

- 7. mai: TT-ordningen v/Freddy de Ruiter
- 10. desember: Tannhelse (narkose i tannbehandling) og levekår for personer med funksjonsnedsettelse v/Freddy de Ruiter

På fylkestingsmøtene 7. februar, 18. juni og 22. oktober valgte rådet å gi sin taletid til de andre medvirkningsrådene.

5 Aktiviteter og viktige politiske saker

5.1 Aktiviteter

På sitt første møte 1. februar ble det nye rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder for den nåværende valgperioden formelt **konstituert**. Rådet valgte Ingebjørg Godskesen som sin leder, og Freddy de Ruiter som nestleder.

Rådet gjennomførte et ekstraordinært møte den 25. juni. Etter det fikk rådet en **omvisning i det nye fylkeshuset**. I etterkant ble det sommeravslutning på Sjøhuset.

Fra 10. til 12. september var rådet var på **studietur til Oslo**. Det var lagt opp til et spennende faglig program om blant annet FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), TT-ordningen, og synlighet av personer med nedsatt funksjonsevne i media. Rådet fikk også en omvisning på Stortinget av stortingsrepresentant Bård Hoksrud.

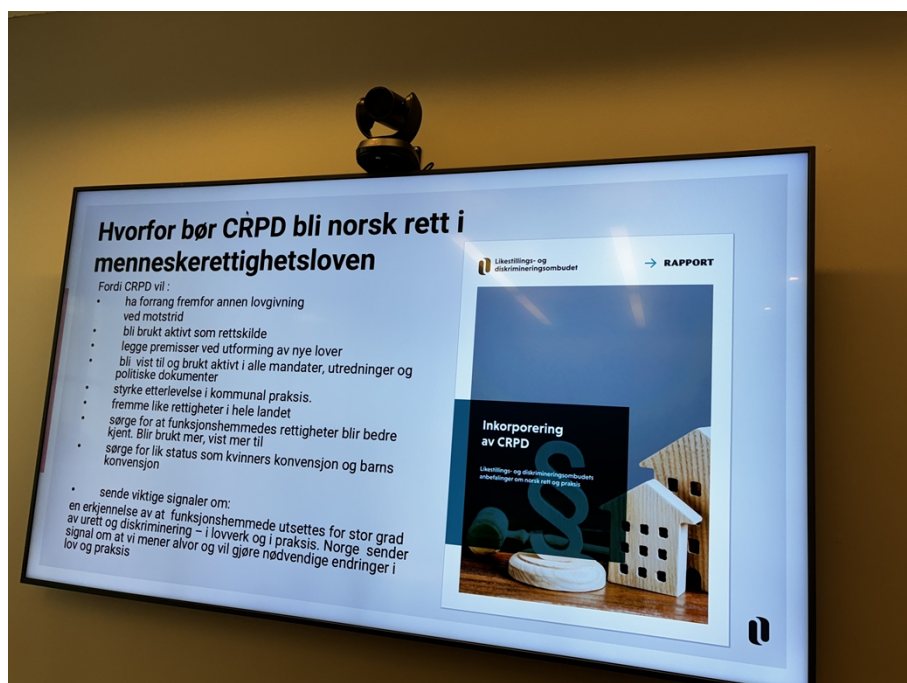
Bilde: Ingebjørg Amanda Godskesen

Bilde: Ingebjørg Amanda Godskesen

Bilde: Sølvi Gjerdal Thomassen

Bilde: Ingebjørg Amanda Godskesen

Bilde: Sølvi Gjerdal Thomassen

5.2 Viktige politiske saker

5.2.1 TT-ordningen

Rådet har gjentatte ganger skrevet uttalelser til fylkestinget og politiske hovedutvalg i Agder fylkeskommune der rådet ba om at politikerne i større grad lytter til brukerstemmene. Rådet påpekte viktigheten av TT-ordningen for personer med funksjonsnedsettelse og ba fylkespolitikkerne om å sende tydelige signaler til staten på at det trengs betydelig mer statlige midler inn i ordningen, og på at ordningen må styrkes.

Rådet er opptatt av at hele fylket skal innlemmes i ordningen. Etter at Agder fylkeskommune fikk avslag fra Samferdselsdepartementet på søknaden om utvidet statlig TT-ordning, vedtok rådet følgende uttalelse: *«Rådet for personer med funksjonsnedsettelse reagerer på at det fortsatt ikke er en enhetlig TT-ordning i Agder. Det er meningsløst at statlige myndigheter ikke har fulgt opp dette når fylkene ble slått sammen. Vi forventer at det utarbeides en styrket nasjonal og enhetlig TT-ordning, med betydelig mer ressurser, som blir et reelt likestillingsverktøy som kommer de som har behov for denne ordningen til gode.»*

5.2.2 Tannhelse

Rådet gikk mot fylkeskommunedirektørens forslag om å legge ned den offentlige **tannlegevakten** i Agder fylkeskommune. Rådet vedtok følgende: «*Dagens organisering av tannlegevakten avvikles. Den avvikles ikke før den nye ordningen er etablert. Det etableres en ny tannlegevakt. Organiseringen av tannlegevakten må organiseres og tilpasse Arbeidsmiljølovens bestemmelser og gjeldende tariffbestemmelser. Agder skal ha en ordning for tannlegevakt hvor innbyggerne kan henvende seg til et kjent telefonnummer for aktuelle tannhelsetjenester. Det skal etableres minst en tannlegevakt.*»

Da fylkesutvalget behandlet saken i oktober, sendte de den tilbake til administrasjonen for ytterlige bearbeiding og ba om å få den tilbake til ny behandling. Fylkeskommunen er i gang med en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten. Tannlegevakta drives videre til denne prosessen er avklart.

Rådet fikk også en orienteringssak om **tannbehandling i narkose** til behandling i september. Saken ble tatt til orientering, men rådet vedtok samtidig å få en muntlig orientering om dette på neste møte i november, med representanter fra Agder fylkeskommunes tannhelsetjeneste og fra Sørlandet sykehus. Her fikk rådet en nærmere redegjørelse fra to ulike perspektiver, som bidro til mer klarhet.

5.2.3 Skoleskyssordningen

På møtet den 25. juni vedtok rådet å videresende en uttalelse fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) til gruppelederne i fylkestinget. I uttalelsen kritiseres det at anbudsrunder ikke ivaretar interessene til brukerne, manglende opplæring og oppfølging av sjåfører når det gjelder sikkerhet, og at beskjeder ikke formidles videre i overgangene mellom foreldre, skole, skoleskyssleverandør og Agder kollektivtrafikk (AKT).

5.2.4 Andre saker

- Rådet fikk gjennomslag for at det henvises til CRPD-konvensjonen om rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse i nye **Regionplan Agder 2030**.
- Rådet fikk gjennomslag for at **regional plan for likestilling, inkludering og mangfold** i Agder («LIM-planen») rulleres i denne valgperioden.

- Rådet vedtok følgende tilleggspunkt i saken om verbalforslag om **levetår for personer med funksjonsnedsettelse**: «Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er svært bekymret for levetårsutfordringene knyttet til den store gruppen av mennesker vi representerer i Agder. Rådet mener det er viktig at verbalforslaget knyttet til levetår for personer med funksjonsnedsettelse følges videre opp med konkrete og forpliktende tiltak innenfor fylkeskommunens ansvarsområder, samt at levetårsproblematikken for denne gruppen synliggjøres i fylkeskommunens plandokumenter. Rådet ber også om at det vurderes på hvilken måte Agder fylkeskommune kan være en regional utviklingsaktør på området.» Dette punktet ble senere, med noen minimale omformuleringer, vedtatt av fylkesutvalget.
- Rådet vedtok følgende tilleggspunkt i saken om **regional plan for fysisk aktive liv**: «Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har følgende uttalelse til Regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024 - 2034. Endelig behandling etter høring: Transportmuligheter til friluftsområder for personer med funksjonsnedsettelse burde vært tatt med i planen, men ber om at det tas med i den reviderte planen.». I sluttbehandlingen av planen sluttet fylkestinget seg til innspillet fra rådet, med en litt annen formulering. Dette punktet ble tatt inn i planen.
- Rådet ga flere konkrete innspill til prosjektet **"Inkluderende friluftsliv for alle i Agder - 2024-2027"**.
- Ellers har rådet i en rekke saker gjennom året påpekt at det må gjøres mer for å ivareta interesser og møte utfordringer for personer med funksjonsnedsettelse når det gjelder universell utforming, infrastruktur, transport, utdanning, arbeid, kultur og levetår.

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 25

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no

